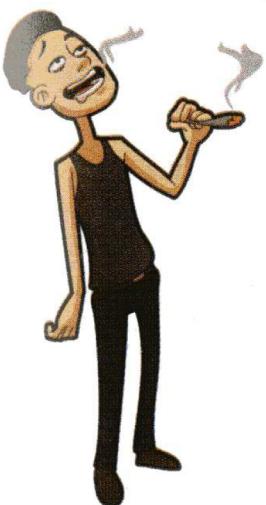

ධම්මිකා විෂයසිංහ

අධිසක්ෂ, පරීසර සැලපුම් සහ ආර්ථික අංශය
මහවැලි සංචාරයෙන හා පරීසර අමාත්‍යාංශය

මිහිදුම් සිහිනය

“වාති, අපි කොහොම හර ශිෂ්‍යත්වේ පාස් කරවලා පුතාට ඉංජිනේරුවෙක් කරවන්න ඕනෑම”. ජගත් කිවේ මූලික් පිටවන දුම් වලු අතරින් පුංචි දිනුක දිහා බලමින්. සුම්මෙල් බේතලේ ලිපට ඇල කරලා දර කැලී ටික ලං කරන ගමන් වාතිකා පුතා දිහා බැලුවා. ජගත්ගේ දුම් වැරියෙන් නැගුණු තුරුපුරුදු සුවඳ පරදුවගෙන සුම්මෙල්වල කුටික ගද වාතිකාගේ නහයට දැනුනා. තෙල් ටිකත් වික්කම ඉහළට පැන නැගපු ලිපේ තිනි දැල්ලේ වැලියෙන් කුස්සියේදේ පැන්තක පුංචි පුවුවකට වෙලා පොතන් උකුලෙ තියාගෙන තිදාවැවෙන පුතාගේ මූණු රත්තරං පාටට පෙනුනා. “පවු, පොඩි විකාට හරම මහන්සි පාටයි. මේ ටිකේ ක්‍රිඩා තරගවලටත් පුරුදු වෙනවනේ. ගිය සැරේ මගේ පුතා පළාත් තරගෙන් විකොළහෙන් පහළ ගුරුයා. ආයෝමන් විටමන් විකක්වත් අරන් දෙන්න ඕනෑම මේ ඇම් මැංලි ගතිය නැතිවෙලා යන්න” වාතිකා තිතුවා.

ජගත්ගෙයි, වාතිකාගෙයි ලොකුම හිනේ තමන්ගේ විකම දුරට්වා දිනුක තමන් ඉන්න තැනට විඩා ඉහළ තැනකට ගෙනියන වික. ජගත් පාසල් වින් වික්ක වැඩ කරනවා. අමාරුවෙන් උන්සන්ස් කරලා මේ වාහනේ ගත්තේ. අනිත් යාලුවා වගේ තැන තැන බොන්න, රස්තියාදු වෙන්න ජගත් කැමති නැහැ, පාසල් තිවාඩු කාලෙටත්, සති අන්තවලත් පිට හයර් දුවනවා වැඩිපුර කියක් හර හම්බ කරගන්න. වරදකට කියලා කරන්නේ ඔය දුම්වැටි උරන වික තමා. ඒත් තමනුත් දුරට්වත් වෙනුවෙන් ගොඩක් මහන්සි වෙන ජගත්ගේ මේ පුංචි වැරදුදුවත් බහින්න පුළුවන්ද? වාතිකා තමන්වම සාධරණීකරණය කරගන්නවා.

“වේක නෙවේ, ඔය වාහනේ ආදායම් බලපත්‍ර අවත් කරගන්නද?” වාතිකා හදියියෙම මතක් වෙලා ඇපුවා. ජගත්ගේ තොල තොපිට පෙරලිනා. “නෑ අනේ. කොහොද මේ දුම් සහතිකේද මොකක්ද වික නෑ කියලා දෙන්න බිං කිවනේ”. වාතිකාට මතකයි තිතරම දැනීවීම්වල කියනවා දුම් සහතිකය ගන්න ඕනෑම කියලා වාහනවලට. “විහෙම කියලා බැහැනෙ ජගත්. වෙස්ටි වික කරගන්නකේ අර හන්දියෙ තියෙන තැනට ගිහින්”. “මම ගියා වාති. වාහනේ ගෙල් උනානේ. ආයෝම ඇංජිම සුද්ධ කරගෙන වින්න කිවා. මට කොහොද ගරා ගානෙ රස්තියාදු වෙන්න

වෙළාවක්. අද ගිහින් අරශගේ අතට කියක් හර මිට මොලවලා ඔය වැඩි කරගන්නම්” ජගත් කිවා.

පාසැල් බෑංච් විකත් විල්ලගෙන ව්‍යුහයට බහිනකොටත් දිනුක හිටියෙ මොනික ගතියෙන්. “කේ පුතා, පොඩිඩක් දුවලා කරලා වින්නකෝ” ජගත් වාහනය පත්‍රගන්වන ගමන් දිනුකට කිවා. වාහනෙන් පිටවුන දුම් පාරත් වික්ක පොඩි විකා කහින්න පටන්ගත්තා. “මිය වාහනේ පිටිපස්සෙන් අයින් වෙන්න ප්‍රමායේ. දුම් වැදිලා කම්සෙන් කිලිටි වෙනවා” වානිකා දිනුකගේ අතින් ඇදුලා පැන්තකට කරන ගමන් කිවා. ජගත් ඉහළට ගන්න දුම් උගුර ව්‍යුහයට මුළු

හරිමන් වාහනේ ඉස්සරහට ගත්තා. පුතාවත් අරන් වාහනේ නොපෙනී යනතුරු වානිකා බලන් හිටියෙ පාලවත් වික්ක. හිමිදිරයේ මිදුම නිසා විසන් විකෙන් පිටවුන දුම්රෝටු තුනීවෙලා ගියේ බොහෝම නෙමිට. වානිකා සුසුමක් හෙළල ගේ දිනාවට හැරැණු.

දුවල් කවදාවත් නැති වෙළාවක දුරකථනය නාද වෙනකාට වානිකා පුදුම වුණා. “කවුද මේ අවේලාවේ?” දුරකථනය අතට ගන්න ගමන් ඇය නිතුවා. “මොනවා, පුතාගේ රීවර්. අයි

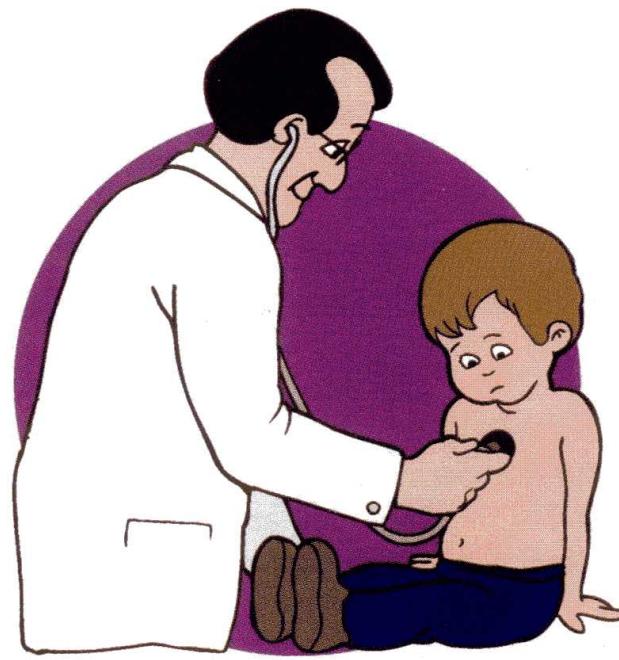
දන්නේ නෑ හඳුස්සියේ? ..... හෙමෝ...” වානිකාගේ කටහඩ රීකක් වෙවිලුවා. “වානිකා, කළබල වෙන්න විපා. අද ක්‍රිඩා තරග අතරේ දිනුකට වැටුනා. අපි ඉස්සිර්තාලේ අරන් ඇවිත් බෙහෙත් දැමිමා. පුතාට තාම රීකක් සකිප නැති නිසා අපි තාම ඉස්සිර්තාලේ” වානිකාට හිනෙන් වගේ ඇහුනා. “අනේ රීවර්, අපේ පුතාට දැන් කොහොමදා?” වානිකාට කෙදිරි ගැවුනා. “බයවෙන්න විපා, මම පුතා ගැහැ ඉන්නවා. ඔයා ඉක්මනට බඩාගේ තාත්ත්වත් වික්කගෙන ඉස්සිර්තාලෙට වින්නකෝ.” දුරකථනය විසන්ධි වෙළා රීක වෙළාවක් යනතුරුත් වානිකාට හෙළවෙන්න බැරි වුණා. ඉන් පස්සෙ ඇය කළබලෙන් ජගත්ට කතා කළ.

ජගත් වානිකාගේ අතින් ඇදුගෙන වාට්ටුවට ඇතුළු වෙනකාටත් වානිකාගේ ඇස්ස හෙවිවෙ දිනුකට. අනේ.. නහය-කට වැහෙන්න කේප්පයක් වගේ විකක් දාලා, මොකු සිලින්ඩරයකට හයි කළ බවයක් සම්බන්ධ කරලා. පුතා අමාරුවෙන් වගේ භුස්ම ගන්නෙන්. වානිකාගේ හිත සිවිවිලා හියා. කම්මුල් දිගේ රැසරා හැලෙන කදුල් පිහිදැන්නවත් වානිකාට සිහියක් තිබුණු නැහැ. “මේ දිනුක පුතාගේ අම්මයි තාත්ත්යිදා? අන්න දොස්තර මහත්තාය පොඩිඩක් ඇවිත් හම්බවෙන්න කිවා” සුදු නිල ඇදුමක් ඇදුගෙන් හෙදියක් කිවා. වානිකා පුතා ලගින් අසන් වුන් හිතකින් නෙවේ. දෙන්නම හෙදිය පිටුපස වෙදුනතුමාගේ කාමරය දෙසට ඇදුණු.

මුවන් කාමරයට ඇතුළු වෙන විට වෙදුනතුමා වික්ස් කිරානා සටහනක් ආලෝශය දෙසට අල්ලාගෙන පරීක්ෂා කරනවා. ඔහුගේ මුහුණෙ තිබුණෙ බැරුරුවේ පෙනුමක්. වික්ස් කිරානා සටහන පහතට ගන්න ගමන් ඔහු තමන් ඉදිරිපිට බියපත් මුහුණින් බලා සිටින දෙමාපියන්

දෙස බැලුවා. "සර්, මේ අර බිජුක පුතාගේ..." වෛද්‍යතුමා ජගත්ටන් වාතිකාවන් තමන් ඉදිරියේ තියෙන පුපු දෙක පෙන්නලා ඉදෑගත්ත කිවා. "අදි අම්මේ මේ දරුවා ගැන මීට වඩා රිකක් නොයලා බැලුවේ නැත්තේ? දරුවා දුර්වල වෙලා කියලා දැක්කේ නැත්ද?" වෛද්‍යතුමා නළල රැලි කරගෙන කිවා. "අන් සර්, පුතා දැන් රික කාලෙක ඉදාන් මහන්සියි මහන්සියි කියනවා. අපි හිතුවේ මේ ක්‍රිඩා තරගවලට ලැහැස්ති වෙන නිසා කියලා. මේ අවුරුද්දෙල ශිෂ්‍යන්වේ නිසා පාඨම් වැඩිත් රිකක් වැඩිනේ." වාතිකා කිවේ බැගෙපත් හඩින්. "විහෙම නෙවේනේ අම්මේ. මේ දරුවගේ පෙනහැල් නොදුටම දුර්වල වෙලා. ඔයාලා දැක්කේ නැත්ද මේ දරුවා සුව නොවෙන කැස්සකින් පෙළෙනවා

විහෙම? දරුවගේ ක්‍රියාකාරකම්වල වෙනසක් තියෙනවා කියලා තේරුන් නැත්ද?". මෙවර ජගත් හඩ අවදි කලා. "අන් සර්, දරුව රිකක් දුර්වල වෙලා කියලා පෙනුනා. අපි විවුම්න් විහෙමන් ගෙනල්ලා දුන්නා. කැස්සට් අර ගාමසියෙන් පැණියක් ගෙනත් දුන්නා. බෝතල් දෙකකටත් වැඩිය ඉවර වෙන්න බේවා. ඒත් තවම හරි ගියේ නැහැ."

වෛද්‍යතුමා යන්තමට හිනා වෙලා හිස දෙපසට සෙලෙවිවා. "නැහැ තාත්තේ. විවුම්න් දීලා, කැස්සට මොනව හරි පැණියක් දීලා හරි යන්නේ නැහැ. අපේ පරිසරයේ විස දුම් පිරිලා තියෙනවා නම් ඒවා නිසා අපේ පෙනහැල් නරක් වෙනවා. බලන්නකේ පාරට බැස්සම තියෙන වාහන ගොඩි. වැඩි හරියක් වාහන වින්ෂන් වික හරියට සුද්ධ කරලා පවත්වාගෙන යන්නේ නැහැ. දුම් කේවිවි වගේ. අහිංසක ලමඳි තමා දුක් විදින්නේ." මේ වචනත් වික්ක තමන්ගේ වාහනේ මතක් වෙලා ජගත් හෙමිට බීම බලාගත්තා. දිනපතා තමන්ගේ වාහනේ පාසැලුට යන වින ඒ අහිංසක මූණු වික වියාගේ ඇස් ඉදිරිපිට මැවේ පෙනුනා. "ඒ විතරක් නෙවේ, බලන්න ගොඩික් පිරිමි හිතනවා සිගරටි විකක් පත්තුකරගත්තම හරි උපාරැයි කියලා. ඒත් වියාලා හිතන්නේ නැහැ ඒ මගින් තමන්ටන් වඩා අනතුරට පත් වෙන්නේ තමන් වට්ටේ ඉන්න තමන්ගේ ආදරණිය ඇය කියලා. අපි වියාලට ඉක්මනින් මරණාය කුරා අරන් යනවා" විතකාට නම් ජගත්ගේ පපුව නැවතුනා වගේ. වාතිකා ඉක්මනට ජගත් දිහා බැලුවා. ජගත්ගේ සිගරටි දුම්න් අවපැහැ වුණු දෙනොල් වෛද්‍යතුමාට අවශ්‍ය කතාව කිවා.

"අම්මලා තාත්තලා දරුවා ගැන මීට වඩා පරිස්සම් වෙන්න ඕනෑ. දැන් සඡනෙන කාලයක් යනකළේ මේ දරුවට බෙහෙත් කරන්න ඕනෑ. ක්‍රිඩා කටයුතුවලිනුත් ඇත් වෙලා ඉන්න වෙනවා. ව්‍යුතියේ අරගෙන යනකාට මුහුණු ආවරණායක් පළදුන්න වෙනවා. අම්මලා තාත්තලත් දැනගත්ත ඕනෑ නිවස තුළ දුම්බීම, දර, භූමිතෙල් දැල්වීම වගේ දේවල් පෙනහැල්වලට ඉතාමත් නරක බව. මෙවයින් ඔයාලා වගේම අපේ අනාගත පරපුරත් මෙහුන් බවට පත්කරනවා." ජගත්ගේත්, වාතිකාගේත් පපුවේ බර තවත් වැඩි කරම්න වෛද්‍යතුමා කියාගෙන ගියා.